

6 SEM FYUGP ECOC6D

2026

(May/June)

ECONOMICS

(Core)

Paper : ECOC6D

(Public Finance)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

(a) বিশুদ্ধ বাজত্ৰৰা দ্ৰব্যৰ প্ৰান্তিক ব্যয় হ'ল

Marginal cost of pure public good is

(i) এক

one

(ii) শূন্য বা শূন্যৰ ওচৰত

zero or close to zero

(2)

(iii) অতি উচ্চ
very high

(iv) মূল্যৰ সমান
equal to price

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct option)

(b) যুদ্ধৰ বিত্তীয় সাহায্যৰ বাবে লোৱা ৰাজহুৱা ঋণৰ এটা উদাহৰণ হ'ল

Public debt raised to finance war is an example of

(i) হ্ৰস্বম্যাদী ঋণ
short-term debt

(ii) উৎপাদনশীল ঋণ
productive debt

(iii) মৃত-ওজনৰ ঋণ
dead-weight debt

(iv) ওপৰৰ কোনটোৱেই নহয়
None of the above

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct option)

26P/1178

(Continued)

(3)

(c) কলিন ক্লাৰ্কৰ মতে যেতিয়া চৰকাৰী খণ্ডৰ অংশই GNPৰ 25% অতিক্ৰম কৰে

According to Colin Clark, when the share of government sector exceeds 25% in the GNP

(i) মানুহ কম উৎপাদনশীল হৈ পৰে
people become less productive

(ii) সুস্থ ৰাজহুৱাৰ অধীনতো মুদ্রাস্ফীতি ঘটে
inflation occurs even under balanced budget

(iii) ওপৰৰ (i) আৰু (ii) দুয়োটা
Both (i) and (ii)

(iv) ওপৰৰ (i) বা (ii) কোনোটোৱেই নহয়
Neither (i) nor (ii)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct option)

(d) যাট বিত্ত বুলিলে কি বুজা ?

What do you mean by deficit financing?

26P/1178

(Turn Over)

- (e) যি ব্যয়ে দায়বদ্ধতা হ্ৰাস কৰে আৰু সম্পত্তি বৃদ্ধি কৰে, সেই ব্যয়ক কোৱা হয়

Expenditure which reduces liabilities and increases assets, is called

(i) বাজহ ব্যয়
revenue expenditure

(ii) মূলধনী ব্যয়
capital expenditure

(iii) আৱৰ্তমান ব্যয়
recurring expenditure

(iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ
All of the above

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct option)

- (f) যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিত্ত ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা?

Write the meaning of fiscal federalism.

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following :

- (a) মেৰিট দ্ৰব্যৰ যোগানৰ প্ৰয়োজনীয়তা
Need of provision for merit goods

- (b) কৰ সংগ্ৰহৰ উচ্ছলতা আৰু স্থিতিস্থাপকতা
Buoyancy and elasticity of taxation

- (c) ভাৰতীয় কৰ ব্যৱস্থাৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ
Salient features of Indian tax system

- (d) ৰাজহুৱা ঋণৰ উদ্দেশ্য
Purpose of public debt

- (e) বিত্তীয় ঘাট, ৰাজহ ঘাট আৰু প্ৰাথমিক ঘাট
Fiscal deficit, revenue deficit and primary deficit

3. (a) কম উন্নত দেশসমূহত ৰাজহুৱা বিত্তৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 8
Explain the role of public finance in less-developed countries.

অথবা / Or

- (b) ৰাজহুৱা দ্ৰব্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
Explain the characteristics of public goods.

4. (a) কৰ আৰোপ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত 'পৰিশোধ কৰাৰ ক্ষমতা' তত্ত্বটো বিশ্লেষণ কৰা। কৰ পৰিশোধ কৰাৰ ক্ষমতাৰ কোনটো সূচকাত্মক উত্তম? যুক্তি দিয়া। $8+2=10$
Analyze the theory of 'ability to pay' in imposing taxes. Which is the best index of ability to pay? Comment.

অথবা / Or

- (b) কৰ সংঘাত আৰু আপতন বুলিলে কি বুজা ? দেখুওৱা যে যি কোনো দ্ৰব্যৰ ওপৰত আৰোপ কৰা কৰৰ প্ৰত্যক্ষ বোজা ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতাৰ মাজত কৰ আৰোপ কৰা দ্ৰব্যটোৰ চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতা আৰু যোগানৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ অনুপাতত বিভক্ত হয়।

(2+2)+6=10

What are meant by impact and incidence of taxation? Show that the direct money burden of a tax imposed on any commodity is divided between the buyer and seller in the proportion of elasticity of supply to elasticity of demand of the taxed commodity.

5. (a) অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধি আৰু স্থিৰতা বক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজহুৱা ব্যয়ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মকভাৱে আলোচনা কৰা।

5+5=10

Critically discuss the role of public expenditure in economic growth and stability.

অথবা / Or

- (b) আভ্যন্তৰীণ ঋণ আৰু বাহ্যিক ঋণৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা। ঋণ পৰিশোধৰ বিভিন্ন পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2+8=10

Distinguish between internal debt and external debt. Discuss various methods of debt redemption.

6. (a) কেন্দ্ৰীয় বাজেট 2026-27ৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। শেহতীয়া বাজেটৰ দুটা দুৰ্বল ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।

8+2=10

Explain the salient features of the Union Budget 2026-27. Mention two weak areas of the latest budget.

অথবা / Or

- (b) কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজত সম্পদ আবণ্টনৰ বাবে ভাৰতত পালন কৰা নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। এই নীতিসমূহ পৰ্যাপ্ত বুলি ভাবানে? মন্তব্য আগবঢ়োৱা।

8+2=10

Discuss the principles followed in India for allocation of resources between Centre and States. Do you think that principles are adequate? Comment.

★ ★ ★